

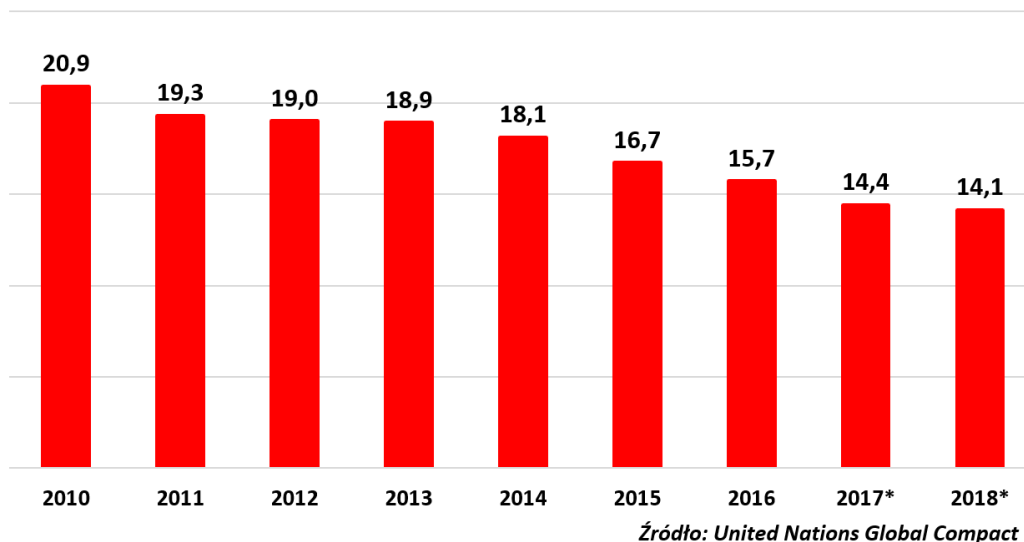
Szara strefa w Polsce maleje

Wielkość szarej strefy w 2018 roku szacuje się na nieco ponad 280 mld PLN, ale jej odsetek w relacji do PKB w ostatnich 3 latach zmniejszył się z poziomu 16,7 proc. PKB do 14,1 proc. – wynika z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego. Analitycy PIE wyliczyli, że wpływy sektora finansów publicznych z tytułu redukcji szarej strefy o 1 proc. rocznie przyniosłyby do 2023 r. od 63,9 do 127,8 mld PLN i od 87,4 do 174,7 mld PLN w przypadku jej zmniejszenia o 1,5 proc.

Szara strefa kojarzy się zazwyczaj z prowadzeniem nielegalnej działalności. Takie aktywności jak przemyt narkotyków czy działalność sutenerska stanowią jednak jej niewielką część. Główne części składowe szarej strefy to praca nierejestrowaną (praca „na czarno”) oraz działalność nieformalna („sprzedaż bez faktury”). Dlaczego ograniczanie jej rozmiarów jest takie ważne? Istnienie szarej strefy znacząco uszczupla wpływy podatkowe, przez co ogranicza możliwość finansowania dóbr publicznych.

Według szacunków przedstawionych w raporcie przychody sektora finansów publicznych z powodu aktywności firm poza oficjalnym obiegiem gospodarczym oraz pracy „na czarno” mogły stracić w 2018 r. ponad 280 mld zł. *Według wyliczeń United Nations Global Compact szara strefa w Polsce maleje. Jeszcze w 2010 r. prawie 21 proc. PKB Polski było generowane w obrocie nieoficjalnym, dzisiaj ten odsetek spadł do 14,1 proc. i co kluczowe będzie spadać dalej, a każdy jego spadek oznacza więcej środków na usługi publiczne –* mówi Piotr Arak, dyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego.

Wielkość szarej strefy w Polsce jako proc. PKB w latach 2010-2018

Redukcja szarej strefy a dochody sektora finansów publicznych

Eksperti Polskiego Instytutu Ekonomicznego dokonali analizy wpływu redukcji szarej strefy na wielkość dochodów sektora finansów publicznych.

Każdy etap obliczeń przeprowadzono na podstawie trzech scenariuszy. Optymistyczny pokazuje maksymalny (100 proc.) potencjał dodatkowych wpływów do sektora finansów publicznych, lecz jest najmniej prawdopodobny: nie wszystkie przedsiębiorstwa po wyjściu z szarej strefy mogłyby funkcjonować tak samo, nie mamy też co oczekiwać, że wszyscy

zatrudnieni „na czarno” podejmą nagle w pełni legalną pracę. Dlatego wprowadzono też dwa wskaźniki korygujące na poziomie 0,75 i 0,5, którym odpowiada scenariusz umiarkowany (75 proc.) oraz pesymistyczny (50 proc.) - tłumaczy Łukasz Czernicki, kierownik zespołu strategii Polskiego Instytutu Ekonomicznego.

Przy założeniu, że szarą strefę udałoby się zredukować rocznie o 1 pkt. proc. (w relacji do PKB), dodatkowe wpływy do sektora finansów publicznych w latach 2018-2023 mogłyby wynieść od 63,9 mld PLN do 127,8 mld PLN.

Scenariusz 1 OPTYMISTYCZNY	Scenariusz 2 UMIARKOWANY	Scenariusz 3 PESYMISTYCZNY
127,8 mld PLN dodatkové wpływy do SFP do 2023 r. przy redukcji szarej strefy o 1 pkt. proc. r/r	95,8 mld PLN dodatkové wpływy do SFP do 2023 r. przy redukcji szarej strefy o 1 pkt. proc. r/r	63,9 mld PLN dodatkové wpływy do SFP do 2023 r. przy redukcji szarej strefy o 1 pkt. proc. r/r
100 proc. wpływy fiskalne stanowiące ekwiwalent utraconych należności podatkowych	75 proc. wpływy osiągnięte przy efektywnym działaniu organów podatkowych	50 proc. wpływy ograniczone przez nieefektywną działalność organów podatkowych

Przy założeniu, że szarą strefę udałoby się zredukować rocznie o 1,5 pkt. proc. (w relacji do PKB), dodatkowe wpływy do sektora finansów publicznych w latach 2018-2023 mogłyby wynieść od 87,4 mld PLN do 174,7 mld PLN.

Scenariusz 1 OPTYMISTYCZNY	Scenariusz 2 UMIARKOWANY	Scenariusz 3 PESYMISTYCZNY
174,7 mld PLN dodatkové wpływy do SFP do 2023 r. przy redukcji szarej strefy o 1,5 pkt. proc. r/r	131,1 mld PLN dodatkové wpływy do SFP do 2023 r. przy redukcji szarej strefy o 1,5 pkt. proc. r/r	87,4 mld PLN dodatkové wpływy do SFP do 2023 r. przy redukcji szarej strefy o 1,5 pkt. proc. r/r
100 proc. wpływy fiskalne stanowiące ekwiwalent utraconych należności podatkowych	75 proc. wpływy osiągnięte przy efektywnym działaniu organów podatkowych	50 proc. wpływy ograniczone przez nieefektywną działalność organów podatkowych

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank gospodarczy, którego historia sięga 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne dotyczące kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego Polski. Instytut zajmuje się dostarczaniem analiz i ekspertyz do realizacji Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzacją polskich badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych w kraju oraz za granicą.

Kontakt dla mediów:

Andrzej Kubisiak

Kierownik Zespołu Komunikacji

andrzej.kubisiak@pie.net.pl

tel. 48 512 176 030